

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

نظام اجتماعی اسلامی

درس: یازدهم
استاد: محب الرحمن رحمانی

m.rahmany@kardan.edu.af

فهرست

- فهرست
- مرور مختصر به درس گذشته
- نتایج متوقع از درس
- آداب اجازه خواستن و ملاقات
- آداب سلام
- آداب مجلس
- آداب خوردن و نوشیدن
- منابع مضمون

مرور مختصر به درس گذشته

- اصول ایجاد نظام اجتماعی اسلام
- طرق ایجاد اتفاق و اتحاد در نظام اجتماعی اسلام
- مسولیت فرد در قبال اصلاح جامعه
- رعایت کرامت انسانی

نتایج متوقع از درس

محصلین محترم به مطالب ذیل دسترسی پیدا کنند:

- آداب اجازه خواستن و ملاقات

- آداب سلام

- آداب مجلس

- آداب خوردن و نوشیدن

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

نمونه های از آداب اجتماعی

آداب اجازه خواستن و ملاقات

- عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا اسْتَأْذَنَ أَحَدُكُمْ ثَلَاثًا، فَلَمْ يُؤْذَنَ لَهُ، فَلْيَرْجِعْ».
- ابوموسی اشعری رضی اللہ عنہ روایت می‌کند که رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمود: «هرگاه یکی از شما سه بار اجازه ورود خواست، و به او اجازه داده نشد، باید برگردد».
- عَنْ رَبِيعِ، قَالَ: حَدَّثَنَا رَجُلٌ مِّنْ بَنِي عَامِرٍ أَنَّهُ اسْتَأْذَنَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ فِي بَيْتٍ فَقَالَ: أَلَجُّ؟ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَخَادِمِهِ: «أَخْرُجْ إِلَيَّ هَذَا فَعَلَّمَهُ الْإِسْتِئْذَانَ، فَقَالَ لَهُ: قُلِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ، أَدْخُلْ؟» فَسَمِعَهُ الرَّجُلُ، فَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ، أَدْخُلْ؟ فَأَذِنَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَدَخَلَ.
- ربعی بن حراش می‌گوید: مردی از «بنی‌عامر» برای ما روایت کرد که او از پیامبر صلی اللہ علیہ وسلم که در خانه‌ای بود، اجازه ورود خواست و گفت: آیا وارد شوم؟ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم به خدمتکار خود فرمود: «نزد این شخص برو و به او روش اجازه خواستن را آموزش بده؛ به او بگو که بگوید: السلام علیکم؛ آیا وارد شوم؟» آن مرد سخن پیامبر صلی اللہ علیہ وسلم را شنید و گفت: «السلام علیکم؛ آیا وارد شوم؟» پیامبر صلی اللہ علیہ وسلم به او اجازه ورود داد و او هم وارد شد.

آداب سلام

- «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا» (النور/27)
«ای کسانی که ایمان آورده‌اید! به خانه‌ای داخل نشوید! مگر آنکه، اجازه بگیرید و بر اهل آن خانه سلام کنید».
- «فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً» (النور/61)
«پس هرگاه به منزلی وارد شدید بر خود سلام کنید! درودی از جانب خدا، پاک و پر برکت».
- از رسول گرامی صلی الله علیه وسلم پرسیدند: انجام دادن چه کاری در اسلام نیکوتر است؟
فرمود:
«طعام بدهی و سلام کنی بر کسی که می‌شناسی و بر کسی که نمی‌شناسی».
- پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم فرمود: «يسلم الراكب على الماشي، والماشي على القاعد والقليل على الكثير» «فرد سواره بر پیاده و کسی که ایستاده است بر فرد نشسته و تعداد کم به تعداد زیاد سلام می‌کنند».

آداب مجلس

• از جمله آدابی که ایجاب می کند هر مسلمانی آن را در شرکت در مجالس رعایت کند موارد زیر می باشند:

1. همنشینی و مجالست با صالحان: پیامبر صلی الله علیه و سلم در مورد همنشینی با انسان های صالح و درستکار و خداترس تاکید بسیار نموده چنین می فرماید: **(لا تصاحب إلا مؤمناً، ولا یأکل طعامک إلا تقی)** یعنی: «همصحبتی جز با مسلمان مکن و طعامت را کسی جز پرهیزگار نخورد.» [ابوداود و ترمذی]

2. سلام کردن و نشستن هر جا که جا شد.

3. درست و میانه نشستن.

4. خودداری از نشستن در کوچه و بازار: **(ایاکم والجلوس علی الطرقات)**

5. دوری از اماکن شبهه ناک.

6. رعایت ادب در گفتگو.

آداب خوردن و نوشیدن

- 1 - دست ها را قبل از غذا و پس از آن بشوید .
- 2 - در اول غذا «بسم الله» و در پایان «الحمدالله» بگویند .
- 3 - با دست راست غذا بخورد .
- 4 - لقمه را کوچک بردارد .
- 5 - غذا را خوب بجویند .
- 6 - میوه را پیش از خوردن با آب بشویند .
- 7 - اگر چند نفر سر سفره نشسته اند ، هر کسی از غذای جلوی خودش بخورد .
- 8 - میزبان پیش از همه شروع به غذا خوردن کند و بعد از همه دست بکشد .

منابع مضمون

1. الهداية، للإمام أبو الحسن علي بن أبي بكر المرغيناني.
2. حجة الله البالغة، لشاه ولي الله الدهلوي.
3. ماذا خسر العالم بانحطاط المسلمين، للشيخ أبي الحسن علي الندوي.
4. البحر الرائق، لابن نجيم الحنفيو.
5. فقه الأسره، لوهبة الزحيلي.
6. التكامل الإجتماعي في الإسلام، لمصطفى السباعي.
7. تربية الأولاد في الإسلام، لعبدالله ناصح علوان.

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

تشکر